

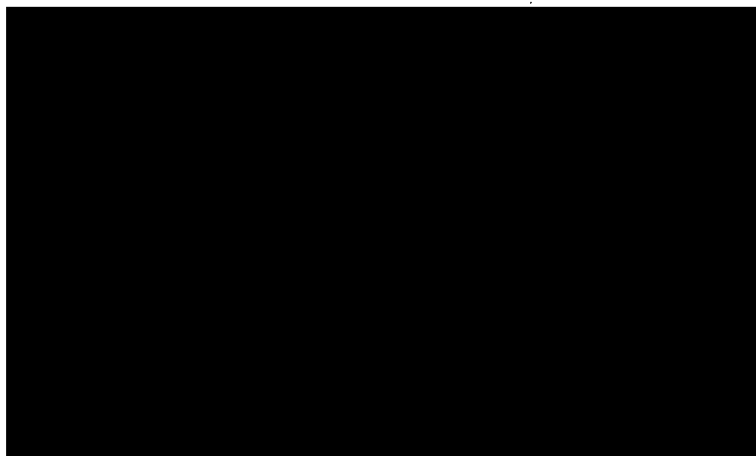
13

ír (10.29.) 201

PESTI KÖZPONTI KERÜLETI BÍRÓSÁG	
TÁJÉKOZTATÓ IRÓDA 10.	
ÜGYSZÁM	94050/154
KEZDŐIRATON:	
ÉRKEZÉS MÓDJA: IRÁSBAN / E-MAILLEN / GYŰJTŐLÉNYEN / FAXON	
ÉRK:	2015 -11- 27
PÉLDÁNY: 3	FELVET:
MELLÉKLET: 110	KÖZTÜK: 16
ÜGYSZÁM	A

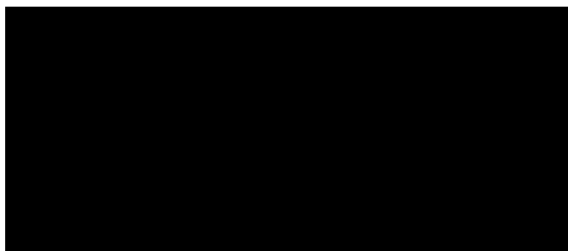
Tisztelt Pesti Központi Kerületi Bíróság!
 Budapest
 Markó utca 25.
 1055

ALKOTMÁNYJOGI PANASZ INDÍTVÁNYA

felperesnek

ALKOTMÁNYJOGI PANASZ INDÍTVÁNYA	
Ügyszám:	IV/3944-0/2015
Érkezett:	2015 DEC 03.
Példány:	3
Melléklet:	12
Kezelőiroda:	16

alperessel szemben

Pesti Központi Kerületi Bíróság

Budapest

Markó u. 25.

1055

útján

Alkotmánybíróság

Budapest

Donáti u. 35-45.

1015

részére

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [redacted] a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm, [redacted] útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény 27.§ b. pontja alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő:

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Fővárosi Törvényszék 73.Pf.633.812/2015/7-I. számon hozott másodfokú ítélet alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt, mivel sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) é (7) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, valamint a jogállamiságból fakadó jogbiztonság követelményét, az Alaptörvény B cikk (1) bekezdését.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

Álláspontunk szerint az általunk 2015. szeptember 28-án kézhez vett, Fővárosi Törvényszék által 73.Pf.633.812/2015/7-I. számon hozott, a Pesti Központi Kerületi Bíróság által 20.P.94.050/2014/7. számú ítéletét helybenhagyó ítélet alaptörvény-ellenes, figyelemmel arra, hogy az Alaptörvényben biztosított tisztességes eljáráshoz való jogot, tulajdonhoz való jogot, valamint a jogbiztonság elvét sérti.

Pertörténet röviden:

[redacted] Ft-ot teljesített [redacted] letéteményes ügyvéd részére ügyvédi letét útján.

Az ügyvédi letéti szerződésben foglalt kiadási feltételek nem teljesültek, így [redacted] kérte Dr. [redacted] ügyvédtől a letéti összeg visszafizetését, amelyre nem került sor.

[redacted] arról értesült a későbbiekben, hogy [redacted] ügyvéd a letéti összeget kifizette a letéti szerződés alapján letétre jogosult részére öt nappal a szerződés megkötése után nyilatkozata ellenében, mely szerint a szerződésben foglalt feltételek csatolt teljesülése okán került sor a letét kiadására.

Ezt követően [redacted] bejelentést tett az Ügyvédi Kamaránál, ahol a bejelentés alapján fegyelmi eljárásban pénzbírság került kiszabásra [redacted] ügyvéd vonatkozásában.

[redacted] a Magyar Ügyvédek Biztosító és Segélyező Egyesületéhez fordult figyelemmel arra, hogy [redacted] felelősségbiztosítással rendelkezett. A Magyar Ügyvédek Biztosító és Segélyező Egyesület az igényt arra hivatkozással utasította el, hogy [redacted]nak, az igényét nem az ügyvéddel, hanem a letéti összeget jogosulatlanul felvevővel szemben kell érvényesítenie, illetőleg a [redacted] volt ügyvéd adatairól szóló tájékoztatást megtagadta.

Az Ügyvédi Kamara és Alperes válaszára tekintettel, Felperes az állampolgári jogok biztosához fordult, ahonnan arról kapott tájékoztatást az ügy a polgári bíróság hatásköre. Erre tekintettel Felperes, és [REDACTED] mint I. rendű alperes, továbbá a MÜBSE, mint II. rendű alperes között 3.P.90.239/2012. számon peres eljárás volt folyamatban, amelynek során a Tisztelt Bíróság 2013. június 17-én, 24. sorszámu végzésében megállapította, hogy a 21. sorszámu bírósági meghagyás jogerős melynek alapján a [REDACTED] Ft-ot és annak késedelmi kamatait köteles megfizetni Felperes részére, amely azonban [REDACTED] nem teljesült. A hivatkozott peres eljárásban született 2013. október 29-én jogerőre emelkedett ítéletben felperes kereseti kérelme II. rendű alperes vonatkozásában elutasításra került, amelynek oka a felperes által, a kereset megállapítási keresetként való téves megjelölése volt.

Előzőeken túl tájékoztatom a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a letétet felvevővel, [REDACTED] szemben fizetési meghagyás iránti eljárást indítottunk, melynek alapján 2014. szeptember 5-én jogerőssé vált fizetési meghagyással rendelkezünk és amelynek kapcsán fontosnak tartom kiemelni, hogy az eljárást fennálló jogviszony hiányában jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint indíthattunk meg.

Előzőeken túl, felperes keresetet nyújtott be [REDACTED] biztosított által letéti szerződés megszegésével okozott kárral összefüggésben a MÜBSE-t a biztosítási szerződés alapján terhelő szolgáltatási kötelezettség alapján a kár megtérítése iránt a MÜBSE-vel szemben, amelynek során elutasító ítélet született. Ennek körében az első fokon eljáró Bíróság az alkalmazott jogszabályok téves értelmezésével jutott arra a következtetésre, hogy Felperesnek Alperessel szemben nincsen keresetőségi joga. Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy az I. fokú Ítélet indoklása hiányos, amennyiben az első fokon eljáró Bíróság teljesen említés nélkül hagyta a Felperes által hivatkozott, analóg tényállást tartalmazó BH2005. 175. számú közzétett eseti döntést, miközben a legfőbb bírói fórum ezen döntésben kimunkált iránymutató értelmezésével éppen ellentétes következtetésre jutott. Tette ezt úgy, hogy a csatolt iránymutató döntés tartalmazza azt is, hogy "A jogerős ítélet megfelel a Legfelsőbb Bíróság által kialakított ítélkezési gyakorlatnak is."

Fentiek, és a fellebbezésünkben részletezték okán, a II. fokon eljáró Bírósághoz fordultunk, amely eljárásban született az általunk jelen indítványban sérelmezett I. fokú Ítéletet helybenhagyó II. fokú ítélet, melyet csatolunk az érintettségünk alátámasztásának igazolása céljából.

NYILATKOZAT EGYÉB JOGORVOSLATRÓL

Fentiekkel összefüggésben nyilatkozom, hogy az ügyben a Kúria előtti felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban, mert annak megindítására nincs lehetőségünk a Pp. 271.(2) bekezdése alapján, minek alapján minden jogorvoslati eszközt kimerítettünk.

NYILATKOZAT AZ INDÍTVÁNY ÉS A SZEMÉLYES ADATOK NYILVÁNOSSÁGRA HOZHATÓSÁGÁRÓL

Kijelentem, hogy jelen alkotmányjogi panasz indítvány nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok.

Kijelentem, hogy a jelen alkotmányjogi panasszal érintett alkotmánybírósági ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítványomban szereplő személyes adataim nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok.

INDOKOLÁS

Az általunk támadott ítéletek ellentétesek az emberi jogi egyezményvel és ezzel szoros összefüggésben a kialakult bírói gyakorlattal.

I. Egyezmény 6. cikk Tisztességes eljáráshoz való jog

„Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvános és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. „

A bírósági eljáráshoz fűződő jognak a hozzáférhetőség egy lényeges eleme, azonban a Bíróság ezt sem tekinti abszolút jognak. A nemzeti hatóságok kivételesen e téren is alkalmazhatnak bizonyos korlátozásokat, azonban ezek nem veszélyeztethetik a fenti jog lényegét, továbbá szükséges, hogy jogszerű céljuk legyen, amelyeknek e célokkal arányban kell állniuk.

Az ítéletben megfogalmazott jogi álláspont, megítélésünk szerint téves és sérti a fair eljárást elvét.

1.1. A bírósági eljáráshoz fűződő jog

Az adott ügyben általunk támadott ítéletek alapvetően helytelen – a bírói gyakorlattal ellentétes – álláspontja, azért sérti a bírósági eljáráshoz fűződő jogát, mert a károsulttal szemben olyan feltételeket támaszt, amely gyakorlatilag kizárhatja a jog érvényesíthetőségét. Az ügyvéd rá vonatkozó szakmai szabályokat megszegve adta ki harmadik személynek a letétet. Az irányadó tényállás szerint a fegyelmi eljárás során azért ítélték pénzbírságra, mert hasonló cselekmény miatt már nem volt a kamara tagja.

A károsult csak az ügyvédi iroda címét ismeri, tehát még az is nehézségbe ütközik, hogy a károkozó ügyvédekkel szemben pert indítson.

Ha a károsult azt követően nem indíthat keresetet és érvényesítheti igényét a biztosítóval szemben, annak ellenére, hogy a biztosító tud az ügyvéddel szembeni ítéletről, akkor a biztosítási jogviszony kiüresedik és jogbizonytalanságot okoz.

Nem várható el ugyanis a károkozó ügyvédtől, aki a cselekményt illetőleg az ügy kapcsán tevékenységét nem folytatja, hogy a károsult érdekében pert indítson.

A bírósági eljáráshoz hozzáférhetőség legnyilvánvalóbb, ám viszonylag ritka elvonásának minősül, ha az érintettnek jogalap híján eleve nem áll rendelkezésre még elvben semmilyen lehetőség a perlésre. A bíróság joggyakorlata következetes abban a kérdésben, hogy ha a bírósági út nincs biztosítva akkor az a tény önmagában is sérti a tisztességes eljáráshoz való elvet. Fentiekkel összefüggésben utalni kívánok az alábbi esetekre:

- vö. *Posti and Rehko v. Finland* judgement of 24 September 2002, no. 27824/95
- vö. *Luordo v. Italy* judgment of 17 July 2003, no. 32190/96.
- vö. *Fretté v. France* judgment of 26 February 2002, no. 36515/97
- vö. *Hol Monasteries v. Greece* judgment of 9 December 1944, Series A no. 301-A
- vö. *Tsironits v. Greece* judgment of 6 December 2001, no. 44584/98)
- vö. *Golder v. the United Kingdom* judgment of 21 February 1975., Series A no. 18.

Az a jogkorlátozás amely alapján a károsult közvetlen nem perelheti a biztosítót, csak abban az esetben felelhet meg az alkotmány elveinek és az európai jognak, ha részéről az érvényesítés biztosított, ha a károkozóval szemben eredményesen fellépett és erről a biztosító tudomást szerzett.

1.2 Jogbiztonság követelménye

A fair eljárás elvét sérti, ha az igényérvényesítés feltételei nincsenek világosan és egyértelműen rögzítve, ha a bírósági gyakorlat következetlen.

A tisztességes eljárás hiányának tekinti a Bíróság mindenekelőtt, ha a polgári ügyben eljáró hatóságok eljárása nem rendelkezik bizonyos garanciákkal, például nem teszi lehetővé a felek számára a megfelelő részvételt.

Az eljárás során eredménytelenül hivatkoztunk a bírói gyakorlatra, a II. fokú bíróság ítéletének indokolása olyan követelményt támaszt, amely ellentétes a bírói gyakorlattal.

Szerény véleményünk szerint ugyanis a lényegét tekintve a károsult megtett mindent annak érdekében, hogy követeléséhez hozzájusson és erről a biztosító tudott.

Az első fokon eljáró Bíróság indoklásában teljesen említés nélkül hagyta a Felperes által hivatkozott, analóg tényállást tartalmazó BH2005. 175. számú közzétett eseti döntést, miközben a legfőbb bírói fórum ezen döntésben kimunkált iránymutató értelmezésével éppen ellentétes következtetésre jutott. Tette ezt úgy, hogy a csatolt iránymutató döntés tartalmazza azt is, hogy "*A jogerős ítélet megfelel a Legfelsőbb Bíróság által kialakított ítélkezési gyakorlatnak is.*" Ezt azért szükséges kiemelni, mert szemben az első fokon eljáró bíróság álláspontjával, az ügyfelek biztonsága és a közbizalom csak abban az esetben valósulhat meg, ha a kötelező biztosítás jogintézményét – az állandó bírói gyakorlatnak megfelelően – rendszerszerűen értelmezzük. Ennek részletes kifejtését a fellebbezés alábbi 2. pontja tartalmazza.

A Fővárosi Törvényszék téves jogértelmezés okán arra a következtetésre jutott „ hogy a marasztalás előzménye egy jogerős helytállási kötelezettséget megállapító ítélet” (ítélet 4. oldal) majd később kifejti, hogy még ilyen ítélet sem nyújthatna lehetőséget a biztosító közvetlen marasztalására.

Ez a jogértelmezés ellentétes a hivatkozott jogerős ítéletben kifejtett azon állásponttal, hogy a Ptk. 559§ (2) és (4) bekezdését egymással összefüggésben kell értelmezni.

Meg kívánjuk jegyezni, hogy a pertárgy értéke miatt ebben a kérdésben a kúriához nem fordulhattunk.

1.3 A fegyveregyenlőség kérdése

A Bíróság gyakorlata hosszú ideje töretlen abban a tekintetben, hogy a polgári perek tisztességes tárgyalásának fogalmába az is beletartozik, hogy az eljáró hatóságok esélyegyensúlyt tartsanak fenn, vagyis hasonlóan a büntetőügyekhez – egyik fél se kerülhessen indokolatlanul hátrányos helyzetbe a másikhoz képest.

Az általunk támadott ítélet joggyakorlatát vesszük alapul, akkor a károsult, akinek az igényét jogerős ítélet állapította meg, csak akkor jut hozzá jogos követeléséhez, ha a károkozó teljesít vagy biztosítója ellen pert indít. Ez a konstrukció ellentétes a kötelező felelősségbiztosítás logikájával és intézményi tartalmával.

A fegyveregyenlőség elvét sérti, hogy a biztosító szabályzatában külön kikötésként előírja, hogy a károsult harmadik személlyel szemben is indítson pert és kísérelje meg a végrehajtást. Mindenekelőtt életszerűtlen, hogy a károsult ismerje a biztosító szabályzatát olyan körülmények között, amikor az ügyvédnek még azt sem kell közölni, hogy melyik biztosítónál van kötelező biztosítása.

Bíróság gyakorlata számos esetben állapítja meg a fegyveregyenlőség hiányát és amennyiben elfogadjuk a helytelen jogértelmezést, úgy a károsult érveit a bíróság nem mérlegelte, elegendő alap a fegyveregyenlőség hiányának megállapítására.

Hangsúlyozni szeretnénk azonban, hogy ez az adott ítéletre vonatkozik, nem az egész bírói gyakorlatra.

II. A bírói gyakorlat kérdése

Az általunk hivatkozott BH2005. 175. számú közzétett eseti döntés elvi élel szögezi le, hogy a Ptk. 559 (1) (2) és (4) bekezdését egymással összhangban kell értelmezni.

Amennyiben az Ítéletek követték volna a bírósági gyakorlatot, úgy az alapjogsértés elkerülhető lett volna. Az első fokon eljáró Bíróság indoklásában teljesen említés nélkül hagyta a Felperes által hivatkozott, analóg tényállást tartalmazó BH2005. 175. számú közzétett eseti döntést, miközben a legfőbb bírói fórum ezen döntésben kimunkált iránymutató értelmezésével éppen ellentétes következtetésre jutott. Tette ezt úgy, hogy a csatolt iránymutató döntés tartalmazza azt is, hogy "A jogerős ítélet megfelel a Legfelsőbb Bíróság által kialakított ítélkezési gyakorlatnak is." Ezt azért szükséges kiemelni, mert szemben az első fokon eljáró bíróság álláspontjával, az ügyfelek biztonsága és a közbizalom csak abban az esetben valósulhat meg, ha a kötelező biztosítás jogintézményét – az állandó bírói gyakorlatnak megfelelően – rendszerszerűen értelmezzük. Ennek részletes kifejtését a fellebbezés alábbi 2. pontja tartalmazza.

Az Ítélet indoklásában tévesen alkalmazta a Polgári Törvénykönyvről 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 559. § (2) és (4) bekezdéseit.

"Ptk. 559. § (2) A biztosító a megállapított kártérítési összeget csak a károsultnak fizetheti; a károsult azonban igényét közvetlenül a biztosító ellen nem érvényesítheti. A biztosított csak annyiban követelheti, hogy a biztosító az ő kezéhez fizessen, amennyiben a károsult követelését ő egyenlítette ki."

"Ptk. 559. § (4) A biztosított és a károsult egyezsége a biztosítóval szemben csak akkor hatályos, ha azt a biztosító tudomásul vette, a biztosított bírósági marasztalása pedig csak akkor, ha a biztosító a perben részt vett, a biztosított képviseletéről gondoskodott, vagy ezekről lemondott."

Az Ítélet a rendelkezések nyelvtani jelentését, fogalmait és célját tévesen értelmezte, amely miatt az okszerűnél éppen ellenkező következtetésre jutott, az alábbiak szerint:

1. Az Ítélet kiterjesztően értelmezte a Ptk. 559. § (2) bekezdését, miszerint: "A felperes és az alperes között közvetlen biztosítási jogviszony nem áll fenn, az alperes a felperessel szemben közvetlenül nem tartozik helytállási kötelezettséggel" [Ítélet 3. o. utolsó bekezdés]. Szűkítve értelmezte viszont a Ptk. 559. § (4) bekezdését, miszerint "Ezen rendelkezés arra vonatkozik, hogy amennyiben a károkozó biztosítóval szemben jogerős bírósági marasztalásra kerül sor, abban az esetben a biztosító a biztosítóval szemben mentesülésre nem hivatkozhat, amennyiben a perben akár beavatkozóként, akár alperesként részt vett. Utóbb tehát nem hivatkozhat, arra, hogy a biztosított adott esetben a károkozást nem követte el, illetve kártérítési felelősséggel nem tartozik." [Ítélet 4. o. első bekezdés] Ezzel szemben a Ptk. 559. § (2) bekezdése a Ptk. 559. § (4) bekezdésére és a jogintézmény céljára is figyelemmel éppen hogy szűken értelmezendő, azaz csak azt zárja ki, hogy a károsult a biztosítóval szembeni igény érvényesítést mellőzve közvetlenül (a priori) a biztosítóval szemben lépjen fel, azaz anélkül peresítse a követelést a biztosítóval szemben, hogy a biztosítóval szemben is ezt megtenné. A Ptk. 559. § (4) bekezdése indirekt megfogalmazással egyértelműen azt tartalmazza, hogy a biztosítóval szemben meghozott marasztaló ítélet a biztosítóval szemben is "hatályos" (littera legis). Alapvető fogalmi

tévedés az első fokú Ítélet indoklásában a "hatályosság" akkénti értelmezése, hogy az csak azt jelenti, hogy biztosító "a mentesülésre nem hivatkozhat". A "hatályosság" fogalmilag azt jelenti, hogy az adott személlyel szemben az adott rendelkezés - ez esetben az ítéleti marasztalás - **kötelezően alkalmazható és alkalmazandó**. A károsultnak azért kell perjogilag mégis külön keresetet is indítani utóbb a biztosítóval szemben, hogy eljárásjogilag *végrehajtható* is legyen a marasztalás a biztosítóval szemben.

2. A nyelvtani értelmezésen túl a felperesi értelmezés áll csak összhangban a **rendelkezés céljával (ratio legis)**. A felelősségbiztosítás lényege két kötelmi viszony: egy részt egy biztosítási szerződés, másrészt egy kárkötelelem. Felelősség és felelősségbiztosítás egymástól nem elválasztható, alapvető cél a vagyoni reparáció biztosítása és kikényszeríthetősége. A kötelező felelősségbiztosítás célja, hogy bizonyos tevékenységek, továbbá feladatok ellátása során biztosítsa a szolgáltató és a szolgáltatást igénybe vevő biztonságát. Jogszabály tehát olyan tevékenységek kapcsán határozza meg a tevékenység feltételeként a kötelező biztosítás meglétét, ahol a tevékenység kiemelt kockázattal jár. Ez a feltétel szolgálja a jogbiztonságot, nem kevésbé a közbizalmat is. **A kötelező felelősségbiztosítás kedvezményezettjének, adott esetben a károsultnak a biztosítási szerződés alapján őt jogszerűen megillető teljesítéshez mindenképpen hozzá kell jutnia. Azért kötelező az ügyvédi felelősség biztosítás, és minden más szakmára előírt kötelező biztosítás is, hogy az adott szakma ügyfeleinek, érintettjeinek védelmét biztosítsa károsodás esetén. Azaz a jogintézmény célja nem első sorban a biztosított, hanem a potenciális károsultak jogvédelme. Különben nem lenne a szakma képviselői számára kötelező a megkötése.**

Az 1998. évi XI. Ügyvédi törvény 10.§. (2) bekezdése alapján: „Az ügyvéd az ügyvédi tevékenysége körében okozott kár megtérítésére, sérelemdíj megfizetésére köteles felelősségbiztosítási szerződést kötni és azt az ügyvédi tevékenység alatt fenntartani.” A jogszabály által támasztott feltétel is tehát az ügyvédi tevékenység során okozott kár megtérítésének fedezetéül határozza meg az ügyvédi biztosítás jogintézményét.

Ellenkező értelmezés esetén ugyanis az ügyfél, aki bízott a kötelező felelősségbiztosítás intézményében, jogerős bírói ítélet ellenére sem tudná kárát érvényesíteni. Gondoljunk csak bele, hogy a biztosított mint károkozó, és a károsult ezen ügyekben szükségképpen konfliktusban, jogvitában áll. Az első fokú Ítélet értelmezése a károsult reparációját a biztosított aktív magatartásának, biztosító előtti eljárásának szolgáltató ki, amely az esetek jelentős részében a rossz viszonyra figyelemmel megghiúsítaná a biztosítás érvényesítését. A konkrét esetben például a károkozó ügyvédet már kizárták a kamarából, minimális együttműködést sem mutat. Ebben a körben szeretnénk rámutatni, hogy a konkrét esetben a fegyelmi eljárás megindításakor a letétet kezelő ügyvéd, már nem volt a kamara tagja, hasonló eset miatt kellett távoznia. Az eljárás során semmiféle együttműködést nem tanúsított.

A fellebbezés alapját képező jogkérdés mikénti eldöntése túlmutat a konkrét ügyön. Az Ítélet értelmezésének elfogadása előbbiek okán a kötelező felelősség biztosítás kiüresedéséhez vezetne, amely a kötelező felelősségbiztosítással végezhető szakmák iránti bizalmat kezdené ki, így az ügyvédi hivatásrend tekintetében jogállami deficitet is eredményezne.

III. Alkotmánybírósági és az Alapvető jogok biztosának gyakorlata

Ezt az álláspontot támasztja alá az Alkotmánybíróság 58/B/2011. számú határozatának indoklása is. Az Alkotmánybíróság az 58/B/2011. határozata szerint „A felelősségbiztosítási díj megfizetése, a felelősségbiztosítási jogviszony fenntartása pedig az ügyfelek és az ügyvéd anyagi biztonságát hivatott garantálni, a minden tagja kötelezően kiterjedő felelősségbiztosítási jogviszony híján az ügyvédi kamarába vetett közbizalom megrendülésében is vezethetnek az estleges fedezethiány adott esetben egy-egy ügyvéddel szemben támasztott kártérítési követelmény esetén.

Az alkotmányos alapelveknek, a jogbiztonság követelményének, úgyszintén az Egyetemes Jogok Egyezményében foglalt 6 cikk 1. bekezdésében megfogalmazott tisztességes eljáráshoz való jognak, csak az általunk hivatkozott bírói gyakorlat felel meg.

Így tehát, ha a károsult keresetösségi jogát kizárnánk, alapvető jogai és alkotmányos alapelvek sérülnének. A közbizalom meggyengülése okán sérülne a jogbiztonság, a keresetösségi jog ilyen kizárásával pedig sérülne a fair eljárás, a tisztességes eljáráshoz való jog.

OBH 1357/2003. Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának jelentése

Álláspontom szerint arra az egyértelmű kérdésre kell választ adni, hogy a biztosító felel-e az ügyfél által ügyvédi letétbe helyezett összegért, ha az ügyvéd azt nem fizeti vissza az ügyfélnek, amelyre megítélésem szerint a válasz igen, tehát az ügyvédi letétbe helyezett összegért az ügyvédi felelősségbiztosítás alapján a biztosítónak felelnie kell. Az ügyvéd és a megbízó közötti bizalmas jogviszony semmilyen más szakmai, üzleti kapcsolattal nem hasonlítható össze, főként akkor nem, ha ez a bizalom jelentős összegű anyagi rábízással is párosult. A vizsgált esetben a panaszos az élete során megtakarított vagyonát bízta az ügyvédre, egy hagyatéki ügyben a tulajdonjog rendezésére.

Amennyiben a letétbe helyezett összegért való helytállás nem lehet kétséges, úgy megvalósulhat a legfőbb cél: az ügyfelek védelme. Ha ezt a védelem akár a biztosító útján teljesül, úgy bizalmi viszony töretlen marad, és az elkövetkező időben, megfelelő biztosítással nem fordulhat elő hasonló sérelem.

Összegzésként a vizsgálat megállapította, hogy panaszos esetében a Budapesti Ügyvédi Kamara és a Magyar Ügyvédi Kamara a kifogásolt határozattal, annak hiányos indoklásával a jogszabályi hivatkozás és a döntés közötti ellenmondással a tulajdonhoz, valamint a jogbiztonság és a tisztességes eljáráshoz való alkotmányos jogokkal kapcsolatban visszásságot okozott.

A vizsgálat azt is megállapította, hogy a Magyar Ügyvédek Egyesületének szabályai annak veszélyét hordozzák, hogy a hasonló esetekben időről – időre sérül a megbízó ügyfelek tulajdonhoz való alkotmányos joga.

Az Alapvető jogok biztosának jelentése az AJB-3514/2012. számú ügyben

A Felügyelet célszerűnek tartaná jogszabályban (pl. a Bit-ben, de nem feltétlenül ott) definiálni a szerződéskötési kötelezettséggel érintett szakmai felelősségbiztosítások általános szabályait ha az adott szakmai felelősségbiztosításról rendelkező törvény máshogyan nem rendelkezik.

A fentiek és az Ütv. 10. § (2) bekezdése alapján (misperint „az ügyvéd az ügyvédi tevékenysége körében okozott károk megtérítésére köteles felelősségbiztosítási szerződést kötni, és azt ügyvédi tevékenységének tartama alatt fenntartani”)

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint Magyarország független, demokratikus jogállam. Az Alkotmánybíróság szerint a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam – s elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is *világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára*. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, *de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is*.

Az Alkotmánybíróság a 22/1994. (IV. 16.) AB határozatában a következőkre mutatott rá: „Az ügyvédi foglalkozás elsősorban az igazságszolgáltatáshoz és a jogalkalmazáshoz kapcsolódó tevékenység. Az igazságszolgáltatásban védőként vagy jogi képviselőként való közreműködése alkotmányos követelmény és az eljárás törvények kötelező előírása. Az ügyvéd (a jogi képviselő) eljárásjogi státusát és helyzetét törvény szabályozza, eljárásbeli jogait és kötelességeit ugyancsak

törvény írja elő. Az ügyvéd tevékenységét és feladatait tehát nem lehet önmagában megítélni és önmagában szabályozni, hanem csak annak az eljárásjogi rendszernek függvényében, amelyben tevékenysége, feladata magának a rendszernek része, és amely rendszerből, a rendszer munkamegosztásából következik a foglalkozás sajátképpenisége. A foglalkozás sajátossága tehát az igazságszolgáltatás és jogalkalmazás rendszeréből folyik azon túl, hogy az igazságszolgáltatáshoz és jogalkalmazáshoz kapcsolódik. Az ügyvédi foglalkozásgyakorlás szabályai közjogi tartalmú, illetve vonatkozású normák.”

A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is.

Megállapítom, hogy az ügyvédi felelősségbiztosításra vonatkozó hatályos jogi szabályozás nem felel meg a vonatkozó alapvető jogoknak. Sérti a demokratikus jogállam fogalmának immanens részét alkotó jogbiztonság követelményét, ha olyan köztestület (szakmai kamara) kap szabályozási jogosítványt az ügyvédi (szakmai) felelősségbiztosítás garanciális feltételeinek meghatározására, amelynek tagjai egyúttal az adott ügyvédi (szakmai) felelősségbiztosítás nyújtására szerveződő biztosító egyesület tagjai is, s egyben – megállapítható módon – domináns helyzetben van e területen.

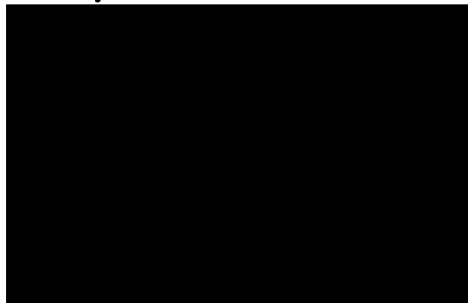
Ilyen módon nem biztosított a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülése sem a felelősségbiztosítás kötésére kötelezett ügyvédek, ügyvédi irodák, sem pedig az esetlegesen károsult pozícióba kerülő ügyfelek vonatkozásában.

Összegzés

Az alkotmányjogi panasszal támadott ítéletekkel kapcsolatban az alapjogi jogsértés azért következett be, mert az ítéletet se az általunk hivatkozott gyakorlatot nem követték, nem vették figyelembe az AB idevonatkozó határozatait és figyelmen kívül hagyták az Alapvető jogok biztosának ajánlását is. Ugyanakkor rá kívánunk mutatni arra is, hogy az Állampolgári jogok biztosának határozatai felvetik azt a kérdést, hogy a jogbiztonság követelményeiből kiindulva a bírói gyakorlatnak megfelelően jogalkotói feladat a biztosítási jogviszony újraszabályozása.

Kelt: Eger, 2015. november 25.

Indítványozó képviselőtében:

Mellékletek:

1. Ügyvédi meghatalmazás
2. Érintettséget alátámasztó dokumentumok : I. és II: fokú Ítélet
3. Nyilatkozat